

Міністерство освіти і науки України

Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

Кафедра цивільно-правових дисциплін

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Декан юридичного факультету

Віталій СЕРЬОГІН

«31» серпня 2026 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ДОСЛІДЖЕННЯ ОХОРОНИ І ЗАХИСТУ ЦИВІЛЬНО-ПРАВОВИХ ВІДНОСИН

рівень вищої освіти - третій (освітньо-науковий)

галузь знань - D Бізнес, адміністрування та право

спеціальність - D8 Право

освітня програма - Право

вид дисципліни - за вибором

факультет - юридичний

2026 / 2027 навчальний рік

Програму рекомендовано до затвердження Вченою радою юридичного факультету

31 серпня 2026 року, протокол № 1

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ:

Гужва А.М., к.ю.н., доцент, доцент кафедри цивільно-правових дисциплін юридичного факультету Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна

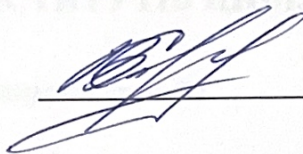
Програму схвалено на засіданні кафедри цивільно-правових дисциплін юридичного факультету

Протокол від 28 серпня 2026 року, № 1

Завідувач кафедри
цивільно-правових дисциплін Олена УСТИМЕНКО

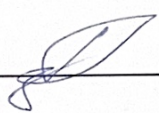
Програму погоджено с гарантом освітньо-наукової програми «Право» третього (освітньо-наукового) рівня освіти

Гарант освітньо-наукової програми «Право» третього (освітньо-наукового) рівня освіти

 Віталій СЕРЬОГІН

Програму погоджено науково-методичною комісією юридичного факультету

Протокол від 31 серпня 2026 року, № 1

Голова методичної комісії
юридичного факультету Ганна ЗУБЕНКО

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни «Дослідження охорони і захисту цивільно-правових відносин» складена відповідно до освітньо-наукової програми підготовки за третім (освітньо-науковим) рівнем за спеціальністю D8 Право.

1. Опис навчальної дисципліни

1.1. Метою викладання навчальної дисципліни є досягнення всебічного глибокого розуміння та засвоєння сутності та природи норм та принципів здійснення, охорони та захисту прав та інтересів осіб в приватному праві в сучасних умовах інтеграції національного законодавства із законодавством Європейського Союзу.

1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни є визначення та аналіз правових проблем, формування та обґрунтування правових позицій та застосування отриманих знань у практичних ситуаціях.

1.3. Кількість кредитів – 3

1.4. Загальна кількість годин – 90 годин

1.5. Характеристика навчальної дисципліни	
За вибором	
денна форма навчання	заочна (дистанційна) форма навчання
Рік підготовки	
2-й	
Семестр	
3-й	
Лекції	
16 год.	
Практичні, семінарські	
16 год.	
Лабораторні	
Самостійна робота, у тому числі	
58 год.	
Індивідуальні завдання:	
10 год.	

1.6. Перелік компетентностей, що формує дана дисципліна:

ІК. Здатність продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності у сфері права, застосовувати методологію наукової та педагогічної діяльності, проводити власне наукове дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення.

СК01. Здатність планувати та виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання у галузі права та дотичних до неї міждисциплінарних напрямів і можуть бути опубліковані у провідних наукових виданнях з права та суміжних галузей.

СК04. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми дослідницького характеру у сфері права та забезпечувати якість виконуваних досліджень; дотримання права інтелектуальної власності та стандартів академічної доброчесності.

СК05. Здатність моделювати оптимальні варіанти вирішення складних правових

проблем, прогнозувати можливі наслідки їх реалізації.

СК06. Здатність здійснювати експертну діяльність у сфері права.

СК07. Здатність виявляти нові інституційні етичні виклики та етичні виклики в житті суспільства і пропонувати для них правові механізми розв'язання.

1.7. Перелік результатів навчання, що формує дана дисципліна:

ПРН01. Мати передові концептуальні та методологічні знання у сфері права і на межі предметних галузей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення наукових і прикладних досліджень, отримання нових знань та здійснення інновацій.

ПРН03. Застосовувати у фаховій діяльності знання та розуміння системи права, історії світової та української правової думки, сучасної правової доктрини, а також основних напрямів та провідних тенденцій у розвитку права.

ПРН10. Готувати правові висновки, пропозиції та рекомендації за результатами правового дослідження.

ПРН11. Здійснювати доктринальне тлумачення норм національного, міжнародного та права Європейського Союзу. здійснювати порівняльний аналіз правових явищ та процесів у різних правових системах.

ПРН13. Використовувати практичний досвід прийняття виважених і обґрунтованих з точки зору правових вимог рішень як у стандартних, так і в нестандартних умовах юридичної діяльності.

ПРН14. Застосовувати на постійній основі деонтологічні правила і керівні принципи наукових досліджень в галузі права з урахуванням таких аспектів, як необхідність дотримання авторських прав, недоторканності приватного життя, професійної таємниці та належних дослідницьких практик тощо.

ПРН15. Формулювати і вирішувати завдання, які виникають під час науково-дослідницької і науково-педагогічної діяльності, що потребують поглиблених професійних знань.

1.8. Пререквізити: Теорія права та держави. Цивільне право (загальна частина). Цивільне право (особлива частина). Господарське право. Цивільний процес. Господарський процес.

2. Тематичний план навчальної дисципліни

Розділ 1. Теоретико-методологічні основи охорони та захисту в приватному праві України

Тема 1. Теоретико-методологічні засади дослідження охорони та захисту правових відносин приватної сфери

Категорії «охорона» та «захист» у соціальному, філософському та історичному вимірі. Охорона та захист в цивільно-правовій науці. Історичний аналіз досліджень охорони та захисту цивільно-правових відносин вітчизняними та іноземними науковцями. Основні юридичні концепції та доктринальні напрямки розвитку інститутів охорони та захисту в Україні. Основні теоретичні проблеми дослідження охорони цивільних відносин. Основні теоретичні проблеми дослідження захисту цивільно-правових відносин. Поняття та зміст права на охорону. Підстави надання цивільно-правової охорони. Строки охорони цивільно-правових відносин. Поняття та зміст права на захист. Підстави надання цивільно-правового захисту. Строки захисту цивільно-правових прав та інтересів. Умови застосування заходів охорони. Законодавчі, адміністративні, судові акти як джерела встановлення охорони та захисту цивільних прав та інтересів. Договір як джерело встановлення охорони та захисту цивільних прав та обов'язків.

Тема 2. Характеристика форм та засобів охорони та захисту прав та інтересів в

приватній сфері

Юрисдикційні та неюрисдикційні форми цивільно-правового захисту. Досудовий захист. Здійснення примірjuвальних процедур як універсальний спосіб захисту цивільних прав. Особливості досудового охорони та захисту договірних, спадкових, сімейних відносин, а також відносин права власності та права інтелектуальної власності. Посягання, створення загрози, порушення як підстави для надання цивільно-правового захисту. Невизнання, оспорювання, невиконання обов'язків як форми посягання на цивільні права та інтереси. Захист цивільних прав судом. Способи захисту прав судом. Поняття та види позовів. Позовні та неპозовні провадження.

Розділ 2. Окремі питання охорони та захисту в приватному праві України

Тема 3. Суб'єкти охорони та захисту правовідносин приватної сфери

Фізичні та юридичні особи як суб'єкти самостійної охорони та самозахисту. Правосуб'єктність осіб приватного права на здійснення самозахисту. Сутність та зміст правомочностей на здійснення самозахисту. Охорона та захист цивільних прав Президентом України. Охорона та захист цивільних прав органами державної влади в порядку адміністративного провадження. Охорона та захист органами державної влади в порядку судового провадження. Охорона та захист цивільних прав правоохоронними органами в тому числі: прокуратурою, органами досудового розслідування, судами. Охорона та захист цивільних прав нотаріусом. Охорона та захист цивільно-правових відносин громадськими інституціями. Громадські організації, арбітраж, третейський суд. Захист прав Європейським судом з прав людини.

Тема 4. Об'єкти охорони та захисту правовідносин приватної сфери

Речі, майно, цінні папери, майнові права та інтереси як об'єкти цивільно-правової охорони та захисту. Нематеріальні блага як об'єкти цивільно-правового захисту. Немайнові права та інтереси як об'єкти цивільно-правової охорони та захисту. Особисті немайнові права фізичних осіб як об'єкти цивільно-правової охорони та захисту. Особисті немайнові права автора та інших осіб правоволодільців права інтелектуальної власності. Особисті немайнові права учасників сімейних відносин.

Тема 5. Види способів захисту прав та інтересів в приватних відносинах

Загальна характеристика відновлювально-некомпенсаційних способів захисту цивільних прав та інтересів. Визнання цивільного права та інтересу. Присудження до виконання обов'язків в натурі. Відновлення положення, що існувало до порушення права. Визнання адміністративно-правового акту, дій чи бездіяльності органів державної влади, органу місцевого самоврядування незаконними. Визнання адміністративно-правового акту, дій чи бездіяльності посадової або службової особи органів державної влади, органу місцевого самоврядування незаконними. Визнання правочину недійсним. Присудження до укладення договору. Припинення та розірвання договору. Загальна характеристика відновлювально-компенсаційних способів захисту цивільних прав та інтересів. Відшкодування майнової шкоди. Відшкодування моральної шкоди. Стягнення неустойки. Стягнення збитків. Стягнення відсотків за користування чужими грошима. Стягнення доходів отриманого від незаконно придбаного майна.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усьог о	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	с	лаб	інд.	с.р.		л	с	лаб	інд.	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13

Розділ 1. Теоретико-методологічні основи охорони та захисту в приватному праві України												
Тема 1. Теоретико-методологічні засади дослідження охорони та захисту правових відносин приватної сфери	15	2	2			11						
Тема 2. Характеристика форм та засобів охорони та захисту прав та інтересів в приватній сфері	15	2	2			11						
Разом за розділом 1	30	4	4			22						
Розділ 2. Окремі питання охорони та захисту в приватному праві України												
Тема 3. Суб'єкти охорони та захисту правовідносин приватної сфери	19	4	4			11						
Тема 4. Об'єкти охорони та захисту правовідносин приватної сфери	19	4	4			11						
Тема 5. Види способів захисту прав та інтересів в приватних відносинах	22	4	4			14						
Разом за розділом 2	60	12	12			36						
Усього годин	90	16	16		10	58						

4. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Теоретико-методологічні засади дослідження охорони та захисту правових відносин приватної сфери	2
2	Характеристика форм та засобів охорони та захисту прав та інтересів в приватній сфері	2
3	Суб'єкти охорони та захисту правовідносин приватної сфери	4
4	Об'єкти охорони та захисту правовідносин приватної сфери	4
5	Види способів захисту прав та інтересів в приватних відносинах	4
	Разом	16

5. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Види, зміст самостійної роботи	Кількість годин
1	Теоретико-методологічні засади дослідження охорони та захисту правових відносин приватної сфери Опрацювати додаткову літературу за темою	11
2	Характеристика форм та засобів охорони та захисту прав та інтересів в приватній сфері Опрацювати додаткову літературу за темою	11
3	Суб'єкти охорони та захисту правовідносин приватної сфери Опрацювати додаткову літературу за темою	11
4	Об'єкти охорони та захисту правовідносин приватної сфери Опрацювати додаткову літературу за темою	11
5	Види способів захисту прав та інтересів в приватних відносинах Опрацювати додаткову літературу за темою	14
	Разом	58

6. Індивідуальні завдання

Індивідуальні завдання виконуються особою, яка навчається, самостійно із одержанням необхідних консультацій з боку науково-педагогічного працівника. Індивідуальне завдання виконується в формі **реферату**. Реферат передбачає: систематизацію, закріплення, розширення теоретичних і практичних знань із дисципліни; розвиток навичок самостійної роботи із законами, нормативно-правовими актами та іншими літературними джерелами. Реферат повинен відповідати вимогам до структури, оформлення та змісту, наведеним нижче.

Реферат має складатися із трьох частин: вступу, аналітичної частини та висновків.

Вступ реферату повинен містити загальні положення щодо актуальності дослідження, прізвища та назви основних праць провідних фахівців у досліджуваній сфері та окреслювати поставлене наукове завдання.

В аналітичній частині реферату аспірант має навести думки фахівців із питання, що досліджується, висловити власне ставлення до цих думок, обґрунтувати свої доводи та дослідити окреслене у вступі наукове завдання. Аналітична частина може складатися з кількох підрозділів.

У висновках реферату повинні міститись основні результати проведеного дослідження, розв'язання наукового завдання.

Реферат має містити загальний огляд думок фахівців у сфері сімейного права. Обов'язковою вимогою до змісту реферату є наявність юридичного аналізу теми або аналізу правових відносин, які складаються стосовно відповідних об'єктів. Рекомендується посилатися у рефераті на практику вирішення сімейних спорів.

Обсяг реферату повинен становити від 20 до 25 сторінок, текстовий редактор - Word, формат сторінки - A4 (297x210 мм), орієнтація - книжкова, поля - 25 мм, гарнітура - Time New Roman, кегель - 14, міжрядковий інтервал - 1,5.

Аспірант має використати не менше 10 джерел, у тому числі літературні наукові твори, судову практику, але не враховуючи законодавство

Цитування у тексті виділяються лапками у разі використання мови оригіналу. Якщо аспірант здійснює переклад оригінального джерела, перед уривком такого тексту повинне бути зазначене його прізвище та ініціали автора, а наприкінці уривку має стояти посилання. Посилання у тексті оформлюються у квадратних дужках.

Наприклад: [2, с. 56], де перше число означає порядковий номер у списку використаних джерел, друге - номер сторінки.

Аспірант може обрати одну із представлених тем рефератів.

Теми рефератів

1. Невиконання обов'язків як форма посягання на цивільні права та інтереси.
2. Основні юридичні концепції розвитку інституту охорони в Україні.
3. Основні юридичні концепції розвитку інституту захисту в Україні.
4. Невизнання обов'язків як форма посягання на цивільні права та інтереси.
5. Оспорювання обов'язків як форма посягання на цивільні права та інтереси.

7. Методи навчання

Застосовуються три групи методів навчання:

1. словесні — описове розкриття навчального матеріалу, пояснення сутності відповідного явища, поняття, процесу, інструктаж щодо особливостей застосування окремих норм, перевірка рівня самостійного опрацювання навчального матеріалу тощо;

2. наочні — демонстрація схем, таблиць, малюнків (за наявності);

3. практичні — формування вмінь і навичок оперування правовими категоріями, застосування правових норм та використання набутих знань при проведенні семінарських

занять.

8. Методи контролю

Поточний контроль проводиться на всіх видах аудиторних занять протягом семестру. Поточний контроль може проводитися у формі усного опитування або письмового контролю на семінарських заняттях, лекціях, у формі колоквиуму, виступів аспірантів при обговоренні питань на семінарських заняттях, у формі комп'ютерного тестування тощо.

Підсумковий контроль проводиться в форматі заліку.

Максимальна сума балів, яку може набрати аспірант при складанні заліку з навчальної дисципліни, складає 40. Максимальна сума балів, які може набрати аспірант при вивченні навчальної дисципліни, складає 100.

Перелік питань до підсумкового контролю

6. Категорії «охорона» та «захист» у соціальному, філософському та історичному вимірі.
7. Охорона та захист в цивільно-правовій науці.
8. Історичний аналіз досліджень охорони та захисту цивільно-правових відносин вітчизняними та іноземними науковцями.
9. Основні юридичні концепції та доктринальні напрямки розвитку інститутів охорони та захисту в Україні.
10. Основні теоретичні проблеми дослідження охорони цивільних відносин.
11. Основні теоретичні проблеми дослідження захисту цивільно-правових відносин.
12. Поняття та зміст права на охорону.
13. Підстави надання цивільно-правової охорони.
14. Строки охорони цивільно-правових відносин.
15. Поняття та зміст права на захист.
16. Підстави надання цивільно-правового захисту.
17. Строки захисту цивільно-правових прав та інтересів.
18. Умови застосування заходів охорони.
19. Законодавчі, адміністративні, судові акти як джерела встановлення охорони та захисту цивільних прав та інтересів.
20. Договір як джерело встановлення охорони та захисту цивільних прав та обов'язків.
21. Юрисдикційні та неюрисдикційні форми цивільно-правового захисту.
22. Досудовий захист.
23. Здійснення примірювальних процедур як універсальний спосіб захисту цивільних прав.
24. Особливості досудових охорони та захисту договірних, спадкових, сімейних відносин, а також відносин права власності та права інтелектуальної власності.
25. Посягання, створення загрози, порушення як підстави для надання цивільно-правового захисту.
26. Невизнання, оспорування, невиконання обов'язків як форми посягання на цивільні права та інтереси.
27. Захист цивільних прав судом. Способи захисту прав судом. Поняття та види позовів. Позовні та непозовні провадження.
28. Фізичні та юридичні особи як суб'єкти самостійної охорони та самозахисту.
29. Правосуб'єктність осіб приватного права на здійснення самозахисту.
30. Сутність та зміст правомочностей на здійснення самозахисту.
31. Охорона та захист цивільних прав Президентом України.
32. Охорона та захист цивільних прав органами державної влади в порядку

адміністративного провадження.

33. Охорона та захист органами державної влади в порядку судового провадження.
34. Охорона та захист цивільних прав правоохоронними органами в тому числі: прокуратурою, органами досудового розслідування, судами.
35. Охорона та захист цивільних прав нотаріусом.
36. Охорона та захист цивільно-правових відносин громадськими інституціями.
37. Громадські організації, арбітраж, третейський суд.
38. Захист прав Європейським судом з прав людини.
39. Речі, майно, цінні папери, майнові права та інтереси як об'єкти цивільно-правової охорони та захисту.
40. Нематеріальні блага як об'єкти цивільно-правового захисту.
41. Немайнові права та інтереси як об'єкти цивільно-правової охорони та захисту.
42. Особисті немайнові права фізичних осіб як об'єкти цивільно-правової охорони та захисту.
43. Особисті немайнові права автора та інших осіб правоволодільців права інтелектуальної власності.
44. Особисті немайнові права учасників сімейних відносин.
45. Загальна характеристика відновлювально-некомпенсаційних способів захисту цивільних прав та інтересів.
46. Визнання цивільного права та інтересу.
47. Присудження до виконання обов'язків в натурі.
48. Відновлення положення, що існувало до порушення права.
49. Визнання адміністративно-правового акту, дій чи бездіяльності органів державної влади, органу місцевого самоврядування незаконними.
50. Визнання адміністративно-правового акту, дій чи бездіяльності посадової або службової особи органів державної влади, органу місцевого самоврядування незаконними.
51. Визнання правочину недійсним.
52. Присудження до укладення договору. Припинення та розірвання договору.
53. Загальна характеристика відновлювально-компенсаційних способів захисту цивільних прав та інтересів. Відшкодування майнової шкоди. Відшкодування моральної шкоди.
54. Стягнення неустойки. Стягнення збитків. Стягнення відсотків за користування чужими грошима.
55. Стягнення доходів отриманого від незаконно придбаного майна.

9. Схема нарахування балів

Загальна кількість балів – 100.

Кількість балів за залік – 40.

Кількість балів протягом семестру – 60:

Кількість балів за відповіді на семінарських заняттях $\sum 40 = 40$:

Формула обчислення

$$\sum 40 = \frac{\sum 1}{\sum 2} \times 8 \text{ (вісім)}$$

Примітка:

$\sum 40$ – сума максимальної кількості балів

$\sum 1$ – сума балів, що отримав аспірант за відповіді на семінарських заняттях.

$\sum 2$ – кількість семінарських занять протягом семестру.

8 – коефіцієнт

Поточний контроль, самостійна робота, індивідуальні завдання	Індивідуальне завдання	Разом	Залік	Сума
T1-T5				
40	20	60	40	100

Для допуску до складання заліку здобувач вищої освіти повинен набрати не менше 10 балів з навчальної дисципліни під час поточного контролю, самостійної роботи, індивідуального завдання.

Критерії оцінювання навчальних досягнень

Під час вивчення навчальної дисципліни використання технологій штучного інтелекту (ШІ) здійснюється відповідно до Політики використання технологій штучного інтелекту Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна.

У межах дисципліни застосовуються такі моделі використання ШІ:

1. Модель «ШІ заборонено».

Використання технологій штучного інтелекту не допускається під час виконання контрольних заходів, спрямованих на перевірку індивідуальних знань і сформованості компетентностей здобувача освіти, зокрема: усного опитування, модульних контрольних робіт, екзамену (заліку), якщо інше не визначено викладачем, інших видів оцінювання, для яких викладачем встановлено обмеження щодо використання ШІ.

2. Модель «ШІ як асистент».

Під час підготовки до практичних занять, виконання індивідуальних завдань, рефератів, аналітичних оглядів та інших письмових робіт дозволяється використання ШІ для: пошуку та систематизації інформації, добору та первинного аналізу наукових джерел, пояснення складних понять, удосконалення структури тексту, перевірки граматики, стилю та оформлення, генерації ідей, плану роботи або прикладів.

Фінальний текст роботи, висновки, аналіз, інтерпретація результатів та прийняті рішення повинні бути самостійно підготовлені здобувачем освіти.

3. Модель «ШІ як інструмент».

Для окремих лабораторних, практичних, проєктних або дослідницьких робіт використання технологій штучного інтелекту може бути обов'язковою складовою виконання завдання. У таких випадках здобувачі освіти можуть використовувати генеративні моделі ШІ для: аналізу та підготовки даних, генерації, аналізу й оптимізації програмного коду, порівняння результатів роботи різних моделей ШІ, створення візуалізацій, схем або зображень, аналізу великих масивів даних, проведення експериментів із застосуванням сучасних інструментів штучного інтелекту.

Усі результати, отримані за допомогою ШІ, підлягають критичному аналізу, перевірці та доопрацюванню здобувачем освіти.

Декларування використання ШІ.

У разі використання технологій штучного інтелекту здобувач освіти зобов'язаний зазначити: назву сервісу або моделі ШІ; дату використання; характер допомоги (генерація ідей, пошук інформації, аналіз даних, генерація коду, редагування тексту тощо).

За вимогою викладача здобувач освіти повинен надати використані запити (prompts) або пояснити спосіб використання інструментів ШІ.

Недеклароване використання технологій штучного інтелекту або подання згенерованого ШІ матеріалу як власного результату навчальної діяльності розглядається як порушення принципів академічної доброчесності відповідно до внутрішніх нормативних документів Університету.

Критерії оцінювання відповіді

Поточний контроль здійснюється, зокрема, у формі опитування та перевірки результатів виступів на семінарських та практичних заняттях в п'ятибальній шкалі оцінок.

5 балів ставиться за наступних умов:

- аспірант активно працює протягом усього практичного заняття;
- дає повний, правильний, послідовний, зв'язний, обґрунтований виклад питання, що супроводжується правильними прикладами з доктринальних джерел та посиланням на чинне законодавство;

- все, що викладається, повинно свідчити про глибоке розуміння і орієнтацію в явищах і процесах, що вивчаються;

- правильні вичерпні відповіді на додаткові питання викладача.

4 бали ставиться за наступних умов:

- аспірант активно працює протягом практичного заняття;
- дає правильний, повний виклад змісту підручника і матеріалу, поданого викладачем, але на додаткові контрольні питання, які ставить викладач для з'ясування глибини розуміння і вміння орієнтуватися в явищах і процесах, відповідає лише з деякою допомогою викладача чи колег;

- недостатньо вичерпні відповіді на додаткові запитання викладача.

3 бали ставиться за наступних умов:

- аспірант на занятті поводить себе пасивно, відповідає лише за викликом викладача;
- в цілому виявляє знання основного навчального матеріалу, що розглядається, але під час відповіді допускає помилки і усвідомлює їх тільки після вказівки викладача;

- відповіді на запитання дає не одразу, а тільки після деякого напруження пам'яті, причому відповіді нечіткі;

- не в змозі без допомоги викладача вивести співвідношення з іншими проблемами дисципліни, що вивчається;

2 бали ставиться за наступних умов:

- допускає суттєві помилки або зовсім пропускає матеріал і частково виправляє ці помилки тільки після вказівки викладача;

- аспірант виявляє незнання значної частини навчального матеріалу, нелогічно і невпевнено його викладає, у відповіді мають місце заминки і перерви, не може пояснити проблему, хоча і розуміє її;

- викладає матеріал не достатньо зв'язно і послідовно.

1 бал ставиться за наступних умов:

- аспірант припускається грубих помилок при викладі матеріалу і не виправляє ці помилки навіть при вказівці на них викладача;

- виявляє нерозуміння навчального матеріалу і як наслідок цього – повна відсутність навичок як в аналізі явищ, так і у подальшому виконанні практичних завдань.

Критерії оцінювання індивідуального завдання

Оцінювання індивідуального завдання здійснюється відповідно до наступних критеріїв:

1. результати індивідуального завдання аспіранта фрагментарні, характеризується початковими уявленнями про предмет вивчення – 0 балів

2. аспірант розкриває основні положення теми індивідуального завдання, виконує завдання за зразком, володіє елементарними навичками – 1-12 балів.

3. аспірант розкриває у роботі істотні ознаки понять, явищ, зв'язки між ними, вміє пояснити основні закономірності, а також самостійно застосовує знання в стандартних ситуаціях, володіє розумовими операціями (аналізом, абстрагуванням, узагальненням тощо), вміє робити висновки, виправляти допущені помилки. Презентація роботи аспіранта логічна, обґрунтована, хоча їй бракує власних суджень – 13-17 балів.

4. знання аспіранта з обраної теми індивідуального завдання є глибокими, міцними,

системними; аспірант вміє застосовувати їх для виконання науково-практичних завдань, наукова діяльність позначена вмінням самостійно оцінювати правові ситуації, факти, виявляти і відстоювати власну позицію – 18-20 балів.

Критерії оцінювання залікової роботи

Залікова робота виконується у письмовій формі та складається із 40 тестових завдань. Кожне тестове завдання має варіанти відповідей, тільки один з яких є правильним; за кожну правильну відповідь нараховується один бал.

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка
90-100	зараховано
70-89	зараховано
50-69	зараховано
1-49	не зараховано

10. Рекомендована література

Основна література

1. Кот О. О. Здійснення та захист суб'єктивних цивільних прав: проблеми теорії та судової практики: монографія. К.: Алерта, 2017. 494 с.

2. Право власності: способи захисту крізь призму судової практики : монографія / за ред. І. В. Спасибо-Фатєєвої. Харків : ЕКУС, 2023. 616 с.

3. Пахомова А. О. Особливості неюрисдикційного захисту цивільних прав. Концептуальні засади механізму захисту прав людини: український та міжнародний контекст: колективна монографія. Біла Церква: Білоцерківський національний аграрний університет. 2022. 430 с. URL: https://rep.btsau.edu.ua/bitstream/BNAU/7653/1/Osoblyvosti_neiu.pdf

Додаткова література

1. Бабич І. Г. Захист цивільних прав : навч.-метод. посіб. до вивчення дисципліни «Захист цивільних прав» для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «магістр», за спеціальністю 081 «Право» факультету адвокатури та антикорупційної діяльності Національного університету «Одеська юридична академія» [Електронне видання] / І. Г. Бабич; Нац. ун-т «Одеська юрид. академія». Одеса : Фенікс, 2023. 26 с. URL: <https://hdl.handle.net/11300/27117>; DOI: 10.32837/11300.27117

2. Гуйван П. Д. Позовна давність – строк захисту порушеного права за позовом особи. *Нове українське право*. 2022. Вип. 4. С. 18-24. URL: <http://newukrainianlaw.in.ua/index.php/journal/article/view/316/279>

3. Гужва А. М. «Acceptilatio» та «*actum de non petendo*» як способи відмови кредитора від вимоги до боржника у римському праві. Римське право крізь призму традиції та судової практики: монографія. Харків. В-во «Екус». 2022. С. 339–359.

4. Гужва А. М. Zobov'язannya «не відчужувати річ» та «не відступати права» як окремі види негативних zobov'язany. *Вісник Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна*. Серія «Право». 2023. № 36. С. 104-114. URL: <https://periodicals.karazin.ua/law/article/view/22531> DOI: <https://doi.org/10.26565/2075-1834-2023-36-12>

5. Гужва А.М. Кауза договору: пролегомени до вибору правової моделі під час рекодифікації цивільного законодавства України. *Вісник Ужгородського національного*

університету. Серія Право. № 89. 2025 р. С. 299-309. URL: <http://visnyk-pravo.uzhnu.edu.ua/article/view/335719> DOI: <https://doi.org/10.24144/2307-3322.2025.89.1.41>

6. Гужва А. М. Зупинення або відмова від виконання зустрічного обов'язку стороною договору як досудовий спосіб захисту учасників договірних відносин. *Цивільно-правова проблематика відновлення становища постраждалої особи*. Матеріали XXIV міжнародної науково-практичної конференції, присвяченої 104-й річниці з дня народження доктора юридичних наук, професора, члена-кореспондента АН УРСР, ректора Харківського юридичного інституту (1962-1987 рр.) В. П. Маслова (м. Харків, 6 лютого 2026 р.). Харків, ЕКУС. 2026. С. 53-58.

7. Жук А.В. Відновлення становища, яке існувало до порушення, і припинення дії, яка порушує право: порівняльно-правова характеристика способів захисту. *Нове українське право*. 2022. Вип.1. С.41-48. URL: <http://newukrainianlaw.in.ua/index.php/journal/article/view/195/176>

8. Крат Василь. Строки. Позовна давність: практика Верховного суду. 11 листопада 2022 р. URL: https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/new_folder_for_uploads/supreme/2022_prezent/Krat_prezent_stroki_pozovna_davnist.pdf

9. Луспенник Дмитро. Захист честі, гідності та ділової репутації: практика Верховного Суду. 16 квітня 2021 року. URL: https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/new_folder_for_uploads/supreme/Luspenyk_prezentatsia.pdf

10. Мартинюк Ю.В. Способи самозахисту цивільних прав у договірних зобов'язаннях. *Нове українське право*. 2022. Вип. 1. С. 208-214. URL: <http://newukrainianlaw.in.ua/index.php/journal/article/view/224/203>

11. Печений Олег. Сучасні тенденції застосування позовної давності у судовій практиці. *Вісник національної асоціації адвокатів України*. 2023. №5 (91). С. 44-53. URL: https://unba.org.ua/assets/uploads/news/visnyky/2023-05-29-v-snik-naau_6474d7f3b5a49.pdf

12. Погрібний Сергій. Особливості способів захисту цивільних прав у спадкових відносинах. 2022 рік. URL: https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/new_folder_for_uploads/supreme/2023_prezent/Prezent_Pogribnyi_10_03.pdf

13. Спесівцев Д. С., Демчук А. М. «Охорона» і «захист» суб'єктивних цивільних прав: проблеми співвідношення понять. *Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського. Серія: юридичні науки*. 2022. Т. 33 (72). № 4. С. 25-32.

11. Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті, відео-лекції, інше методичне забезпечення

1. Національна бібліотека ім. В.І. Вернадського: <http://irbisnbnv.gov.ua/>
2. Офіційний веб-портал Верховної Ради України: <http://rada.gov.ua/>
3. Офіційний вісник України: <http://ovu.com.ua/>
4. Юридичний журнал «Форум права»: www.irbis-nbnv.gov.ua
5. Юридичний журнал «Право України»: <http://pravoua.com.ua/>
6. Електронне наукове видання «Юридичний науковий електронний журнал»: <http://www.lsej.org.ua/>